

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Piața Valter Mărăcineanu nr. 1 - 3, sector 1, București tel / fax +4021.312.65.78
www.cncd.org.ro

ANALIZA

de imagine a
Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării
pe semestrul II

IULIE 2005

CUPRINS

Introducere	pagina 2
Repartiția totalului articolelor monitorizate pe ziare	4
Repartiția articolelor monitorizate în perioada iulie – noiembrie	5
Repartiția articolelor referitoare la CNCD	6
Repartiția articolelor despre CNCD pe ziare	8
Repartiția materialelor de presă pe criterii de discriminare	9
Repartiția aparițiilor criteriilor pe luni	10
Repartiția criteriilor pe fiecare publicație monitorizată	15
Concluzii	23

Suportul tehnic și material pentru efectuarea analizei de imagine a CNCD pentru semestrul II 2005 îl constituie monitorizarea cantitativă și calitativă a tuturor semnalelor apărute în presa scrisă în intervalul amintit, care fac referire direct la activitatea instituției, dar și indirect cu privire la domeniile care definesc criteriile de discriminare, asupra cărora CNCD își exercită autoritatea.

Raportul de monitorizare a presei pe cele două semestre ale acestui an, analiza de imagine realizată pentru semestrul I și analiza de imagine pentru anul 2005, coroborată cu statistici ale petițiilor primite de CNCD și soluționate de către Colegiul Director al CNCD vor reprezenta fundamentul elaborării unei strategii de acțiuni viitoare ale CNCD pe termen scurt și mediu, pentru plasarea instituției în spațiul real de interes public și social.

Perioada de monitorizare: iulie - noiembrie 2005

Publicații monitorizate: 18 – România Liberă, Evenimentul Zilei, Adevărul, 7 Plus, Ziarul, Cronica Română, Jurnalul Național, Libertatea, Ziua, Cotidianul, Gardianul, Gazeta Sporturilor, Curentul, Atac, Bursa, Avere, Ziarul Financiar, Gândul.

Grila de analiză:

1. Au fost cuantificate toate aparițiile în presa scrisă a criteriilor de discriminare prevăzute în legislația în vigoare din România;
2. *Gradul de vizibilitate al activității CNCD* - A fost luată în considerare frecvența articolelor ce conțin relatări despre activitatea instituției și a președintelui Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării;
3. Modul în care a fost reflectată activitatea CNCD în presă, în perioada menționată;
4. Repartizarea criteriilor de discriminare cu cele mai multe apariții în presă în cele cinci luni monitorizate.

Analiza de conținut a articolelor identificate a fost realizată utilizându-se o serie de parametri:

- frecvența aparițiilor;
- tipul evenimentelor prezentate;
- frecvența de apariție a unei tematici și a criteriilor de discriminare;
- frecvența prezentării articolelor identificate ca fiind pozitive, neutre, negative.

Categorii de articole: pozitive, neutre și negative

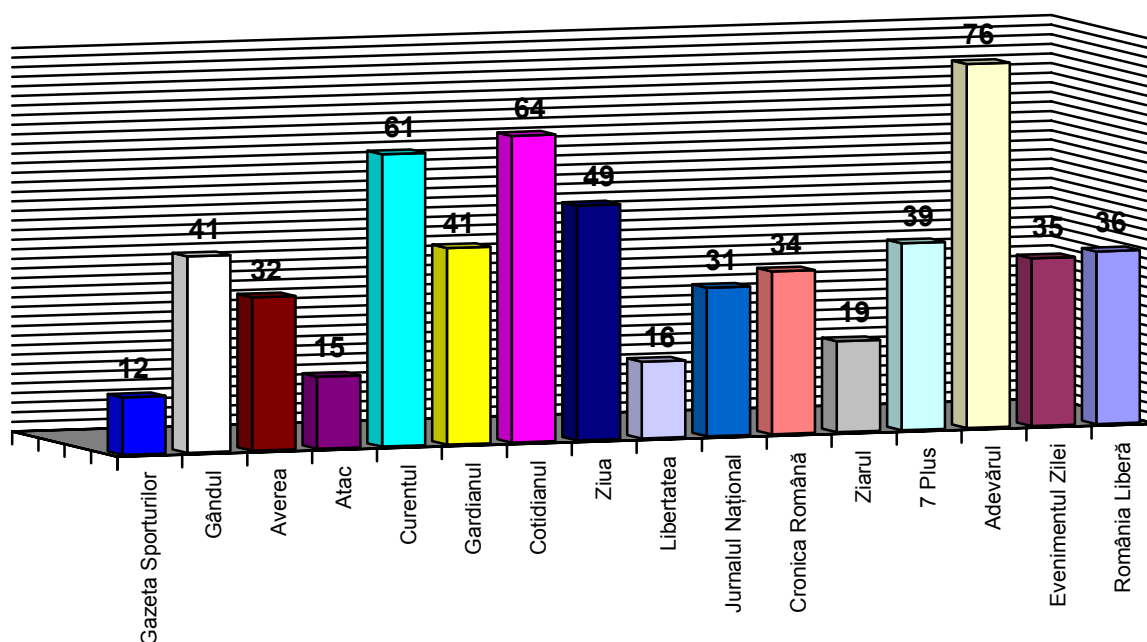
- a) au fost evaluate ca articole pozitive acele articole care redau fapte pozitive, realizări, care au în conținut aprecieri pozitive;
- b) articolele conțin informații netendențioase;
- c) articole negative cele care au în conținut remarci critice, care subliniază neajunsuri, eșecuri, conflicte, aluzii tendențioase.

Categoriile urmărite în procesul de prelucrare a datelor au fost următoarele: criteriile de discriminare prezente în legislația românească, activitatea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, imaginea Președintelui, evenimentele corelate cu activitatea Consiliului, prezente în presă. De asemenea, a fost urmărit modul de prezentare și redactare a evenimentelor și informațiilor de către presă.

Criteriile de discriminare urmărite în realizarea acestui studiu au fost următoarele:

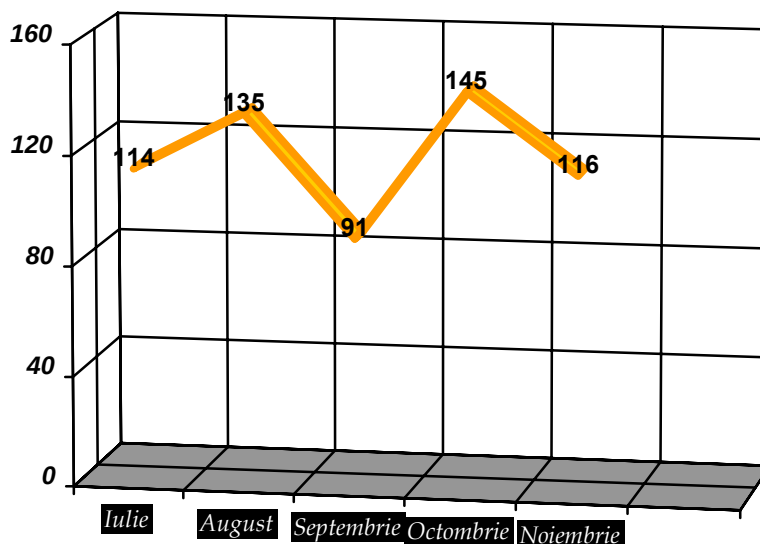
- etnie
- religie
- vârstă
- limbă
- HIV/SIDA
- orientare sexuală
- categorie socială
- gen
- rasă
- convingeri
- dizabilitate
- boală cronică necontagioasă
- naționalitate
- categorie defavorizată

Repartiția totalului articolelor monitorizate pe ziare

Graficul de mai sus relevă faptul că ziarele cele mai preocupate de problematica discriminării și care relatează informații privind domeniul nediscriminării sunt Adevărul, el deținând aproximativ 12% din totalul articolelor monitorizate în perioada iulie - noiembrie 2005 (76/601), Curentul și Cotidianul cu 10% (61 respectiv 64 din totalul de 601 de articole monitorizate).

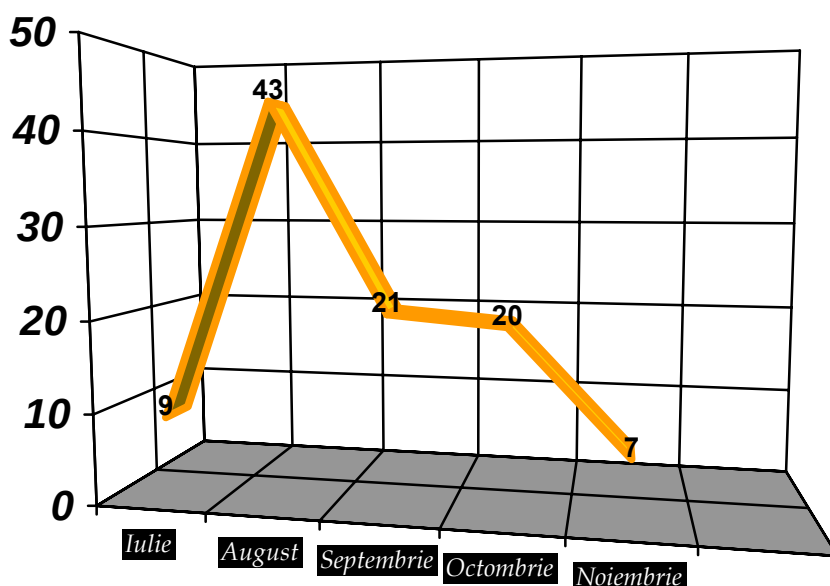
Repartiția articolelor monitorizate în perioada iulie - noiembrie

În lunile august și octombrie se remarcă un număr mare de articole față de celelalte luni în care au fost monitorizate cotidienele. În luna august Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a fost subiectul unui număr mare de articole datorită faptului că acesta a desfășurat campanii de promovare a drepturilor omului și nediscriminării, s-a autosesizat în legătură cu afirmațiile jucătorului echipei naționale de fotbal Răzvan Raț la adresa echipei Andorei, CNCD a susținut o conferință de presă pentru prezentarea noului proiect de lege privind combaterea discriminării, s-a implicat activ în detensionarea conflictelor privind cazul Hădăreni, l-a sancționat pe Corneliu Vadim Tudor datorită afirmațiilor discriminatorii ale acestuia la adresa homosexualilor și a sancționat fundația „Copii Sănătoși” pentru difuzarea unui spot publicitar cu conținut discriminatoriu. De asemenea, un număr mare de articole a fost destinat prezentării unor programe, măsuri afirmative, politici publice, sociale derulate de autoritățile publice cu scopul integrării romilor și îmbunătățirii situației acestora, relatarea unor infracțiuni ce au avut ca subiecți persoane de etnie romă, bursa locurilor de muncă pentru persoane de etnie romă, autonomia Ținutului Secuiesc.

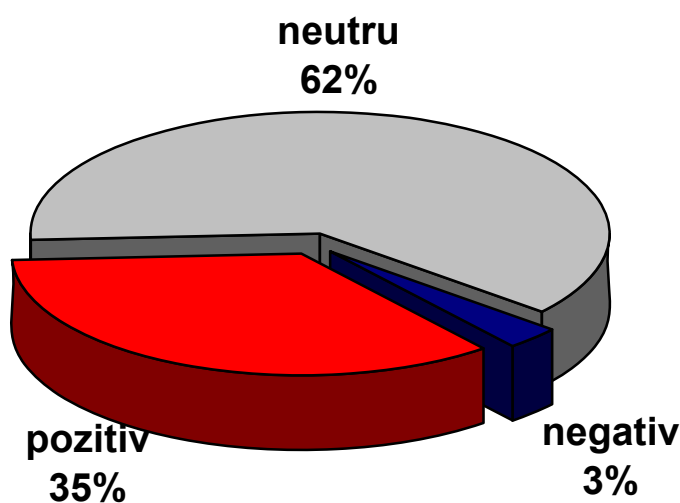
În luna octombrie subiectul unui număr mare de articole a fost campania „Uniți împotriva discriminării” în cadrul „Săptămânii de acțiune împotriva rasismului în fotbal” desfășurată de CNCD în parteneriat cu UEFA și rețeaua FARE, dezbaterile privind separarea Universității Babeș-Bolyai, statutul minorităților naționale, autosesizarea CNCD-ului privind scandările rasiste de la meciul de fotbal Rapid – Steaua, petiția primită la CNCD de la domnul Neti Meir împotriva lui Gigi Becali.

Repartiția articolelor referitoare la CNCD

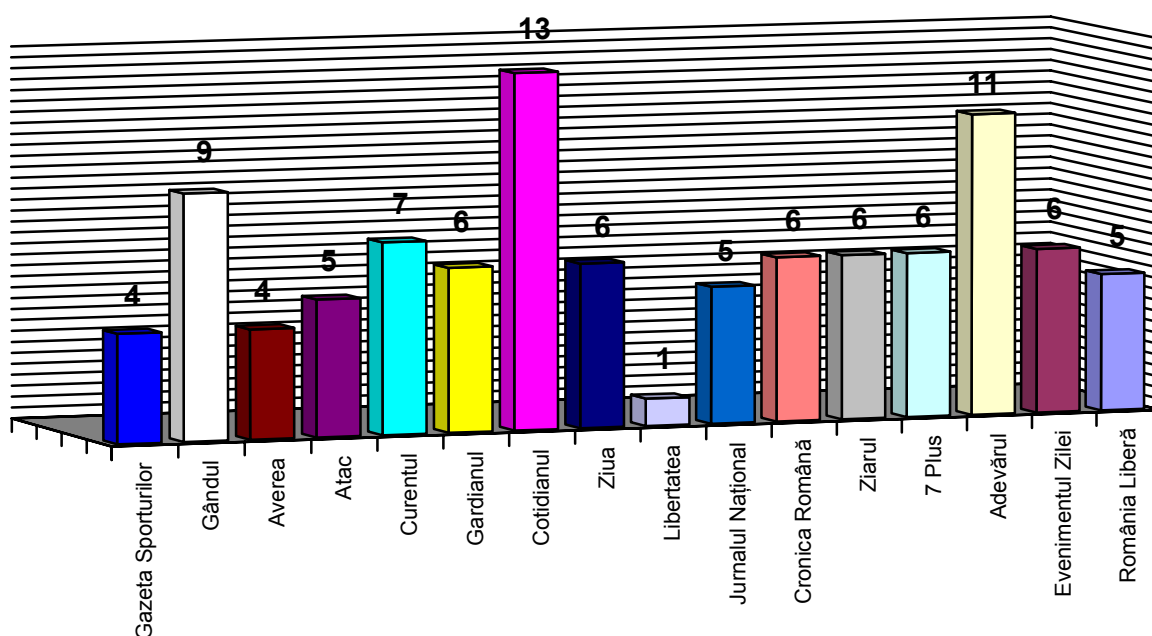
În graficul alăturat se remarcă un număr maxim de articole în luna august, reprezentând publicarea a 43 de articole dintr-un total de 100 de articole, acest lucru putând fi atribuit unui interes major acordat de mass-media scrisă evenimentelor desfășurate de CNCD în această lună: sancționarea primarului orașului Miercurea – Ciuc, domnul Robert Raduly, autosesizarea Colegiului Director al CNCD cu privire la declarațiile discriminatorii ale jucătorului de fotbal Răzvan Raț, conferințe de presă susținute de către

președintele CNCD - domnul Csaba Ferenc Asztalos, anunțarea unui proiect de lege de combatere a dicriminării, campania de vopsire a lozincilor discriminatorii de pe pereții clădirilor din București, eveniment inițiat de CNCD și la care au participat personalități recunoscute pentru promovarea drepturilor omului și combaterea discriminării, sancționarea domnului Corneliu Vadim Tudor, a fundației „Copii Sănătoși” etc.

Se remarcă tendința ziariștilor de a reda informații cu privire la activitatea CNCD într-o manieră neutră, informații care nu sunt însoțite de judecăți de valoare din partea jurnalistului, acest lucru fiind susținut de procentul de 62% a articolelor neutre din totalul celor monitorizate, relevante pentru activitatea CNCD.

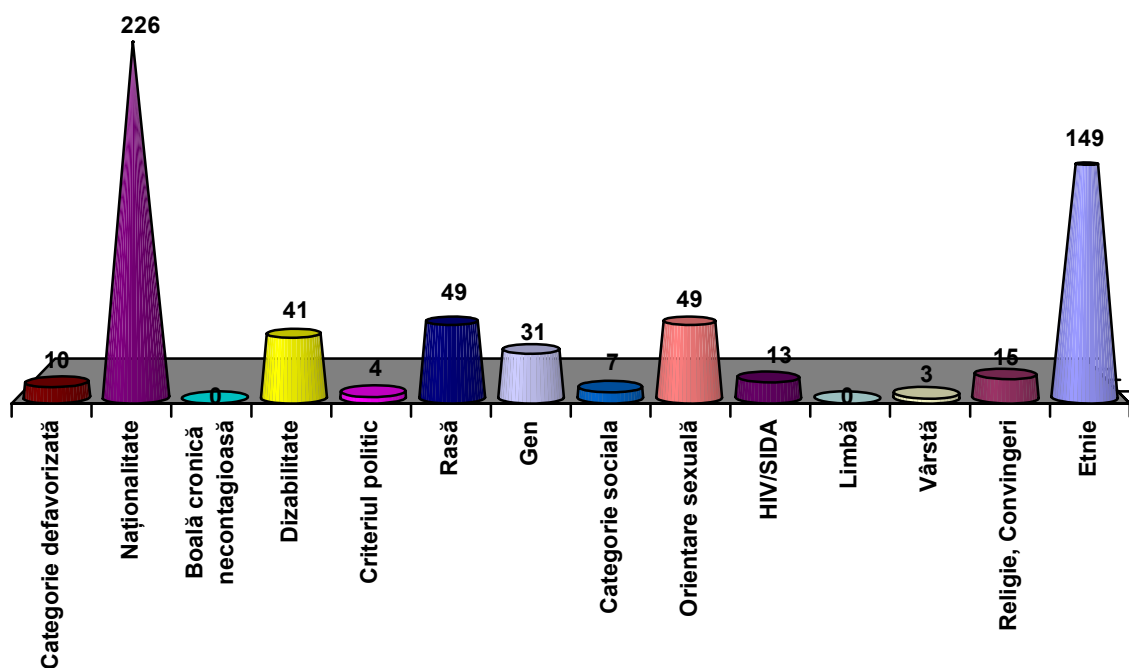
Repartiția articolelor despre CNCD pe ziare

În perioada analizată, CNCD a fost în atenția presei scrise cu o frecvență lunară de 15 – 20 de articole. Luna august a fost cea mai însemnată cantitativ, detașându-se trei publicații: Cotidianul, cu 5 articole, Adevărul, cu 4 articole și Gândul, cu trei articole. Cea mai mare parte a materialelor a avut un caracter neutru sau au fost pozitive, temele mai des tratate fiind legate de sancționarea liderului PRM, Corneliu Vadim Tudor. Pe întreaga perioadă, Cotidianul rămâne publicația care a gazduit în paginile sale cel mai des articole referitoare la activitatea directă a CNCD, (13) urmat, la mică distanță, de aceleași publicații, Adevărul și Gândul, cu câte 11, respectiv 9 articole. Din cele 13 articole publicate de Cotidianul, 6 au fost pozitive, 5 neutre și doar 2 negative.

Pe ansamblu, a reieșit că mai mult de jumătate dintre articole au avut un caracter neutru, cota cea mai scăzută înregistrând-o articolele negative, acumulând doar 3% din total. Interesul presei în ceea ce privește acțiunile CNCD a fost legat de cazurile în care au fost sancționați sportivi sau au fost luate măsuri împotriva cluburilor de fotbal și a suporterilor, cum a fost cazul F.C. Steaua, a patronului Gigi Becali sau Dinamo și Rapid, precum și sancțiunile aplicate galeriilor, legate de scandarea unor lozinci discriminatorii, în timpul partidelor de fotbal.

Repartiția materialelor de presă pe criterii de discriminare

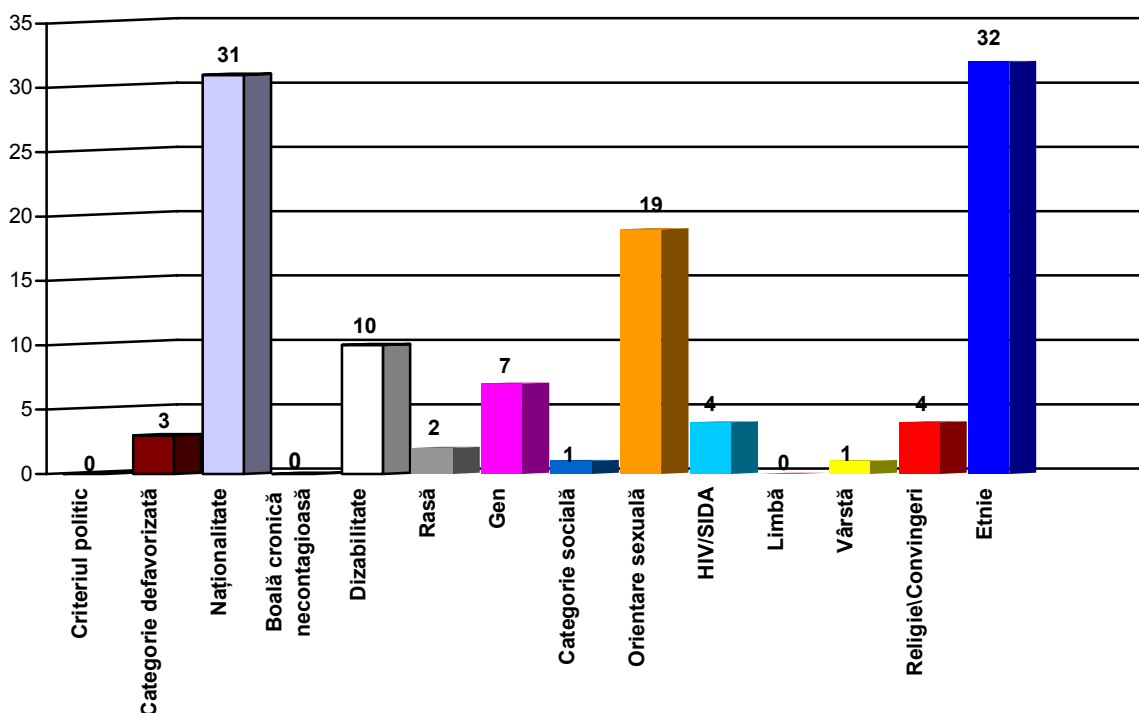
Este evidentă frecvența articolelor privind naționalitatea (226 articole), faptul datorându-se în special dezbaterilor și controverselor parlamentare privind proiectul de lege - statutul minorităților naționale și în planul secund autonomia Ținutului Secuiesc.

Criteriul următor din punct de vedere al frecvenței aparițiilor în presa monitorizată, la fel ca și în prima perioadă a anului 2005, este etnia. Această frecvență se datorează în special scandalurilor din clanurile de romi, problemele din cadrul comunității rome din țară, cu precădere „cazul Hădăreni” și manifestările de pe stadioane, unde s-au strigat lozinci împotriva etniei rome, precum suporterii din Timișoara către fotbalistul Bănel Nicoliță și sancționarea de către CNCD a clubului Steaua. De asemenea, au fost preluate de către presă informații cu privire la programele de instruire și de asistență comunitară pentru comunitatea de romi.

La polul opus, se constată o frecvență redusă în tratarea de către presa scrisă a problematicei acoperite de criteriile de discriminare privind vârsta (3 articole) și categoria socială (7 articole). Totala absență din vizorul presei o înregistrează în perioada monitorizată criteriile privind limba și boala cronică necontagioasă.

Repartizarea aparițiilor criteriilor pe luni

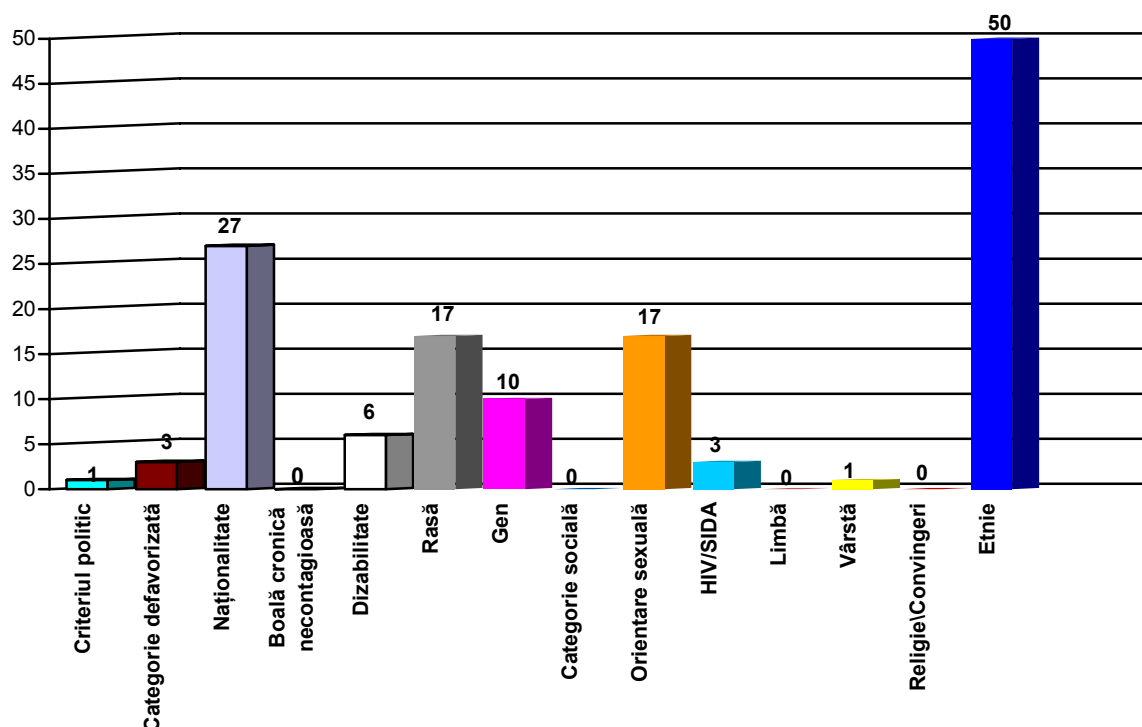
IULIE

Se remarcă preponderența articolelor care tratează criteriile de etnie și naționalitate. Au fost tratate subiecte precum sancționarea primarului Craiovei,

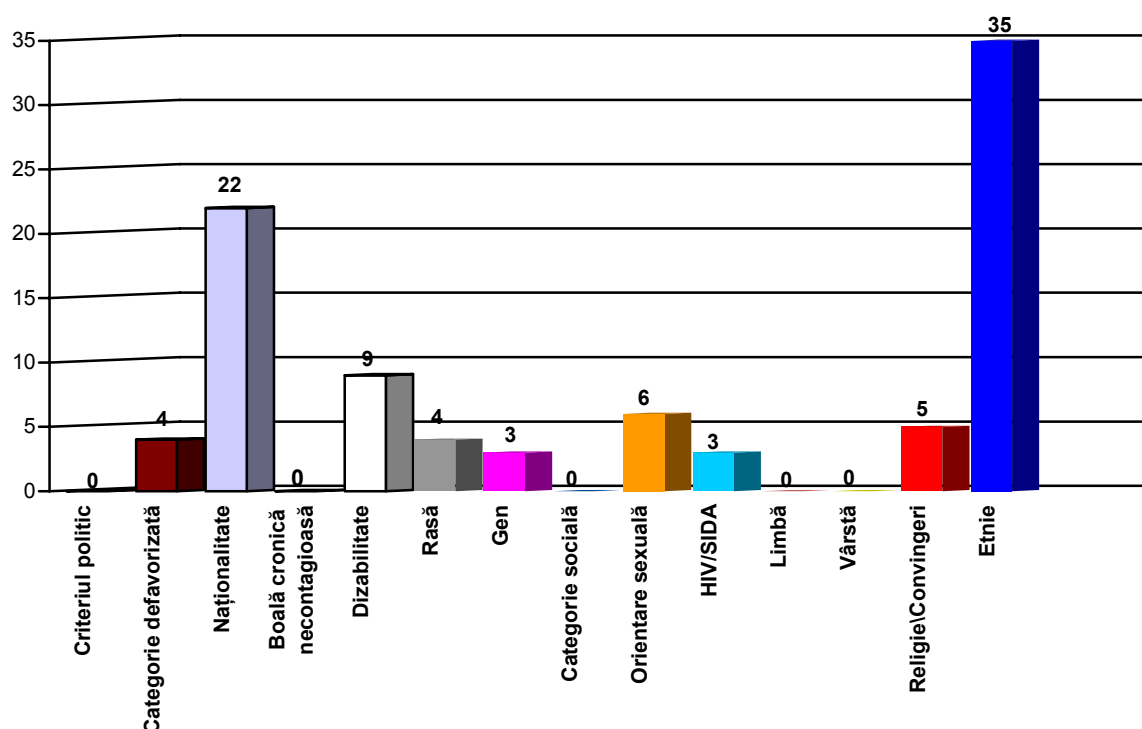
domnul Antonie Solomon de către CNCD pentru a doua oară, instruirea romilor care lucrează în primării, bursa locurilor de muncă pentru cetățenii de etnie romă, măsuri afirmative și politici publice privind conflictele de la Hădăreni, din anul 1992, politici publice privind persoanele de etnie romă în domeniul educației, infracțiuni comise de persoane de etnie romă. Au fost tratate subiecte privind noul proiect de lege al minorităților naționale, autonomia Ținutului Secuiesc, activități care promovează diversitatea etno-culturală și obiceiurile minorităților naționale.

AUGUST

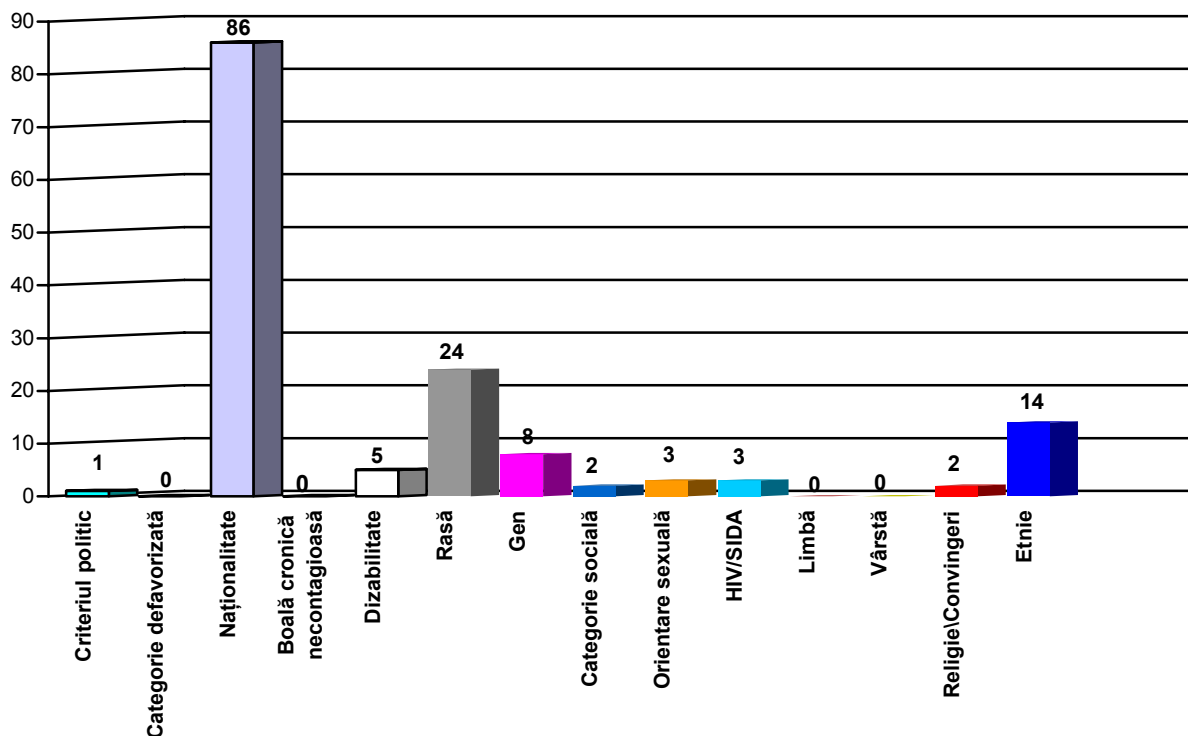
În luna august, au fost tratate subiecte precum infracțiuni comise de cetățeni de etnie romă, activități culturale destinate populației romă, bursa locurilor de muncă și politici publice pentru romi, în domeniul muncii și educației, medierea cazului Hădăreni, autosesizarea Colegiului Director al CNCD privind declarațiile discriminatorii ale jucătorului de fotbal Răzvan Raț, injuriile adresate jucătorului de fotbal Bănel Nicoliță de către fanii echipei Poli Timișoara.

SEPTEMBRIE

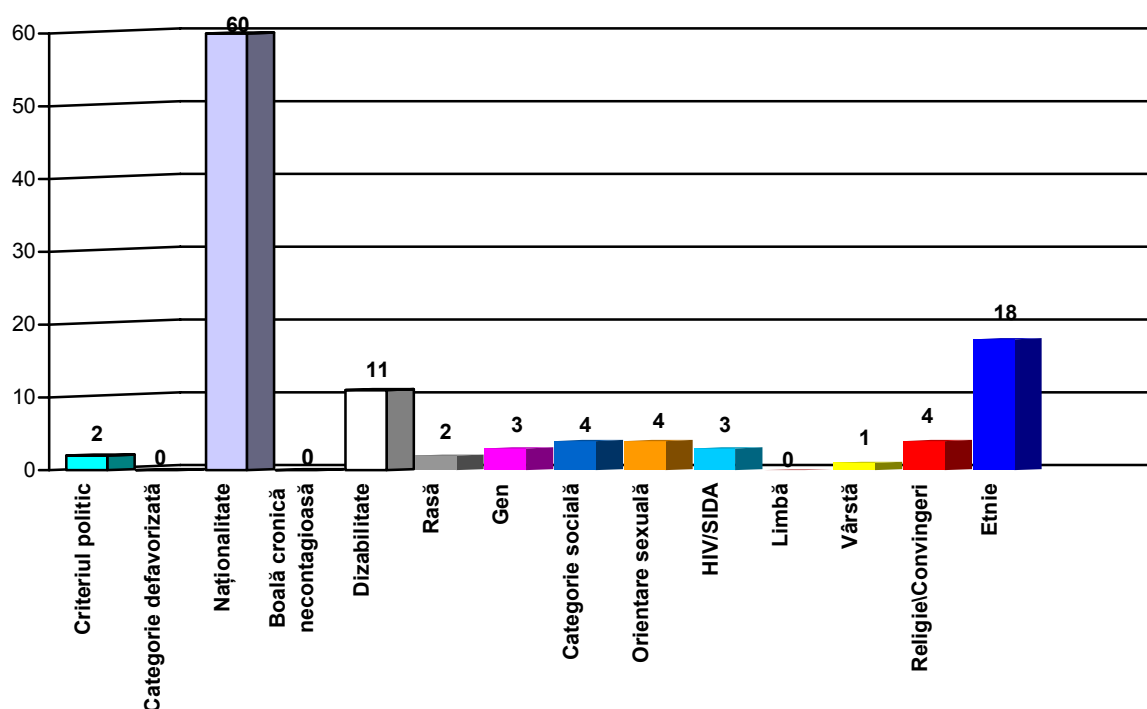
În luna septembrie au fost tratate subiecte pe criteriul etnie precum infracțiuni comise de persoane de etnie romă, incidentul de la partida de fotbal Poli Timișoara – Steaua, sancțiuni aplicate de către Colegiul Director al CNCD pe acest criteriu, câștigarea recursului la apel de către CNCD în procesul cu Steaua, politici publice în domeniul educației.

OCTOMBRIE

În decursul lunii octombrie se remarcă prezența unui număr majoritar de articole ce dezbat problematica naționalității, prilejuită de discuțiile privind proiectul de lege al statutului minorităților naționale și autonomia Ținutului Secuiesc. Mai sunt prezentate aspecte privind separarea Universității Babeș - Bolyai și indicatoarele de la limita județului Covasna, care au fost vopsite în culorile verde și roșu. În aceste condiții, în luna octombrie s-a înregistrat un vârf de „audiență” din partea presei cu privire la criteriul naționalitate.

NOIEMBRIE

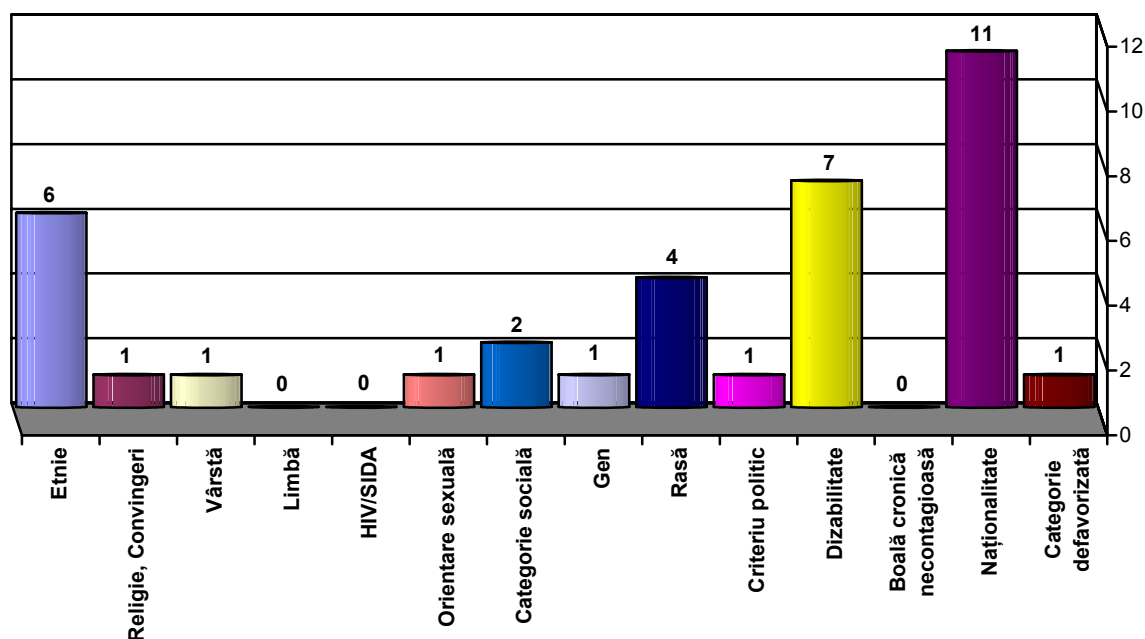

Luna noiembrie continuă să fie dominată de subiectele legate de criteriul naționalitate. Dezbaterile pe marginea statutului minorităților naționale, precum și afirmațiile făcute de frații Becali la adresa lui Arpad Paszkany, patronul clubului de fotbal CFR Cluj-Napoca. De remarcat, numărul mai mare de articole pe criteriul dizabilitate, majoritatea articolelor s-au referit la închiderea de către ministrul sănătății a spitalului de neuropsihiatrie din Poiana Mare.

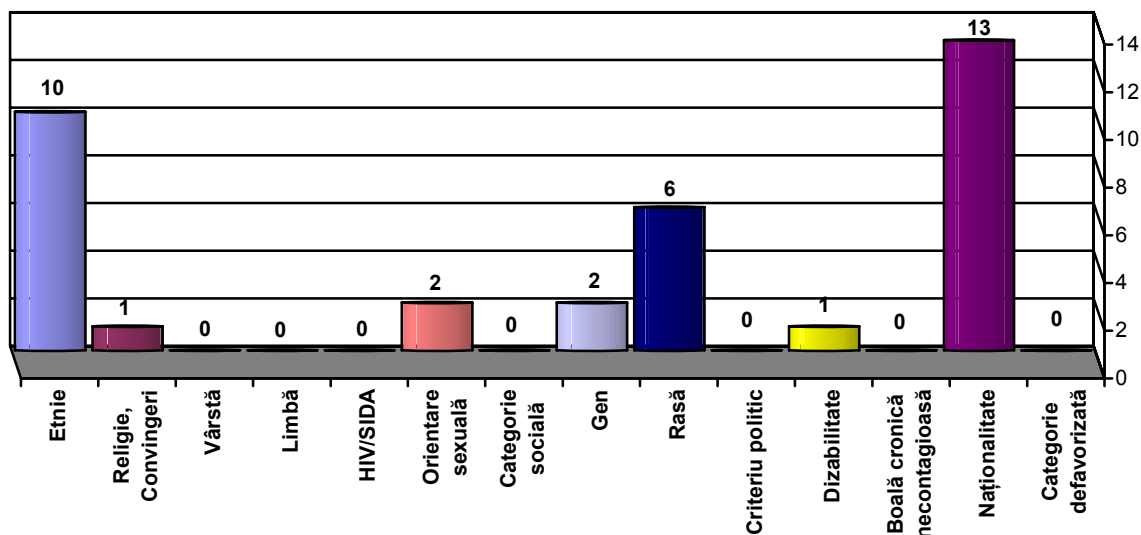
Repartiția criteriilor pe fiecare publicație monitorizată

România Liberă

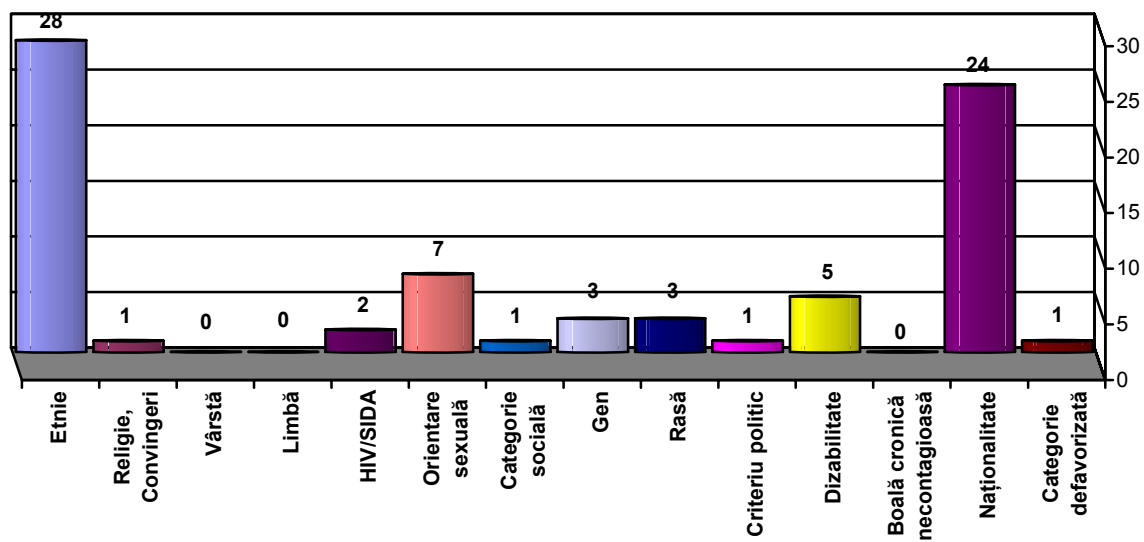
În cadrul prezentului raport de monitorizare s-a urmărit distribuția criteriilor și frecvența apariției acestora pe fiecare publicație, cât și preferința tratării anumitor subiecte de către fiecare publicație în parte.

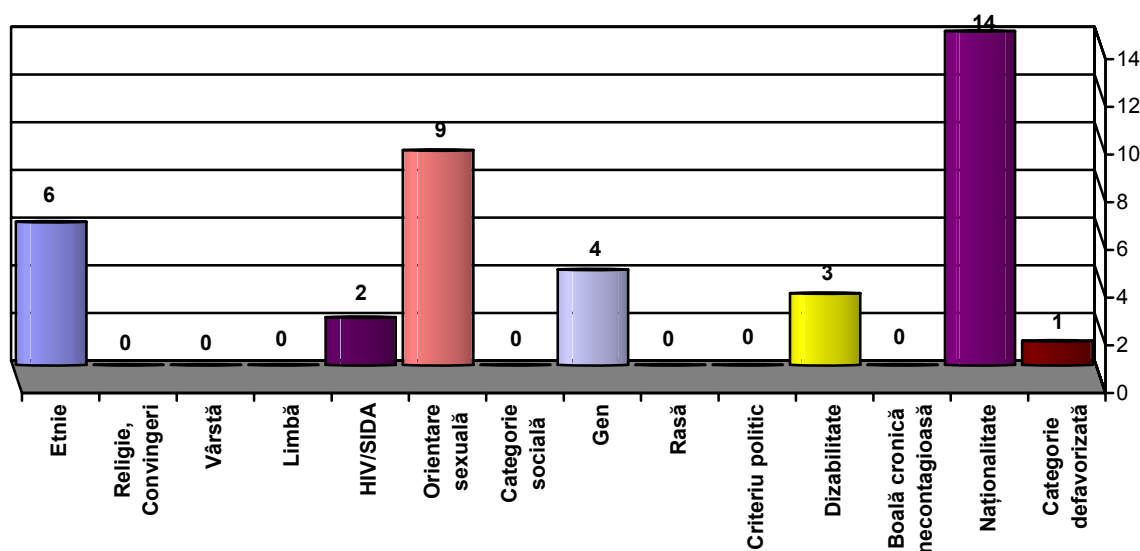
Evenimentul Zilei

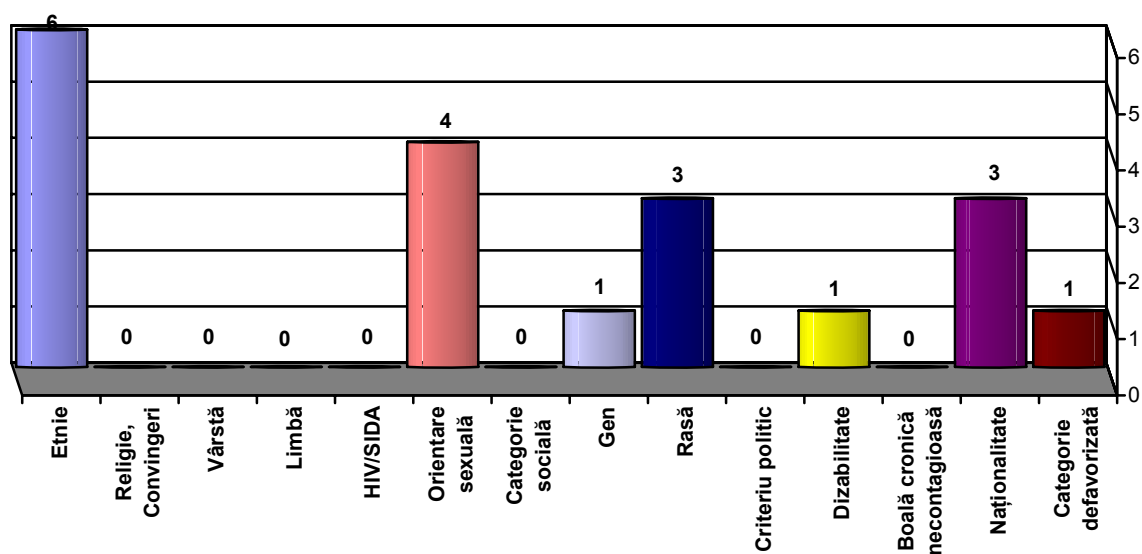
Adevărul

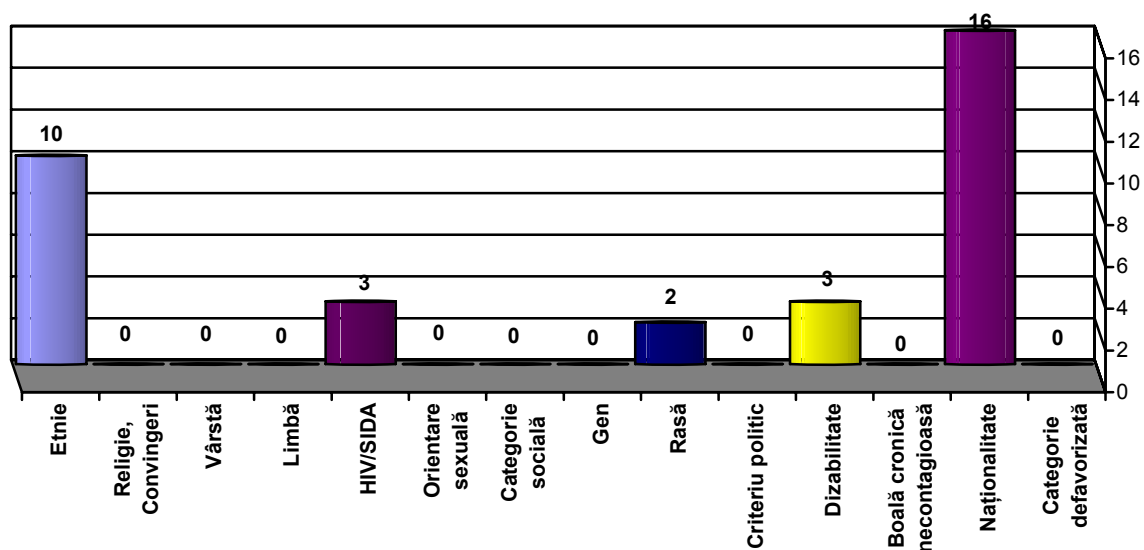
7 Plus

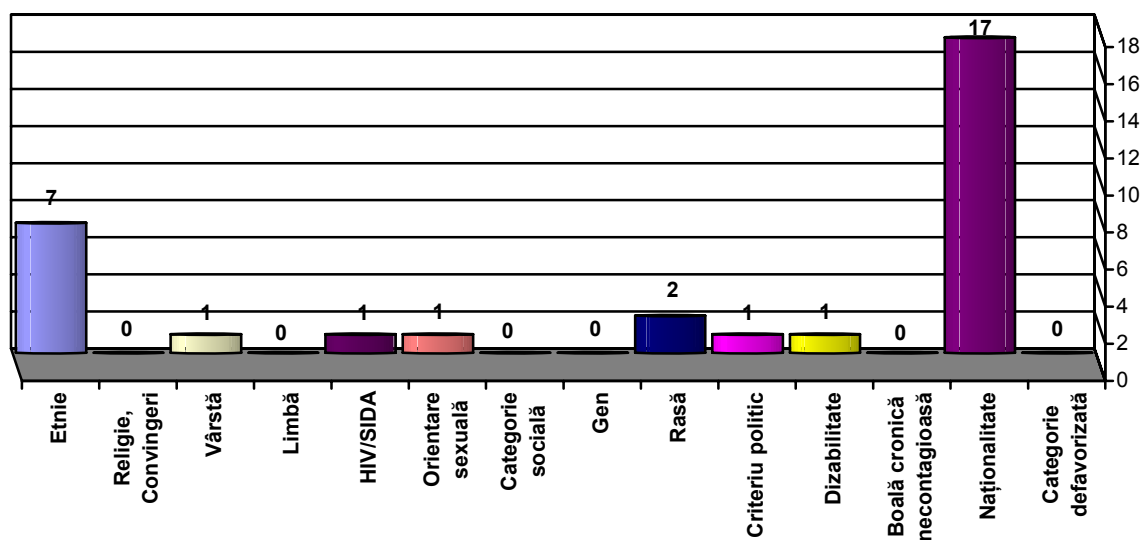
Ziarul

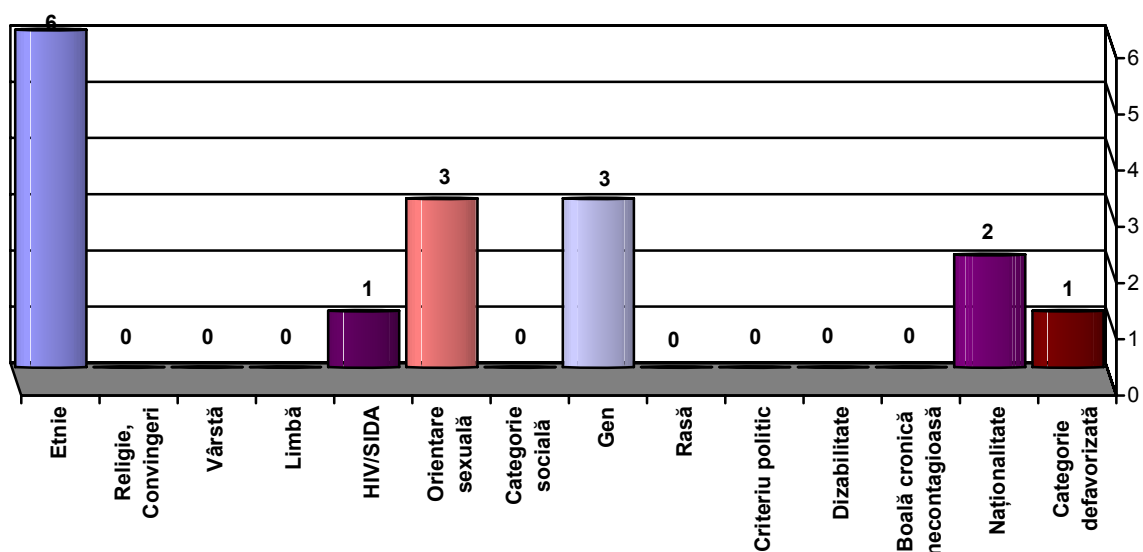
Cronica Română

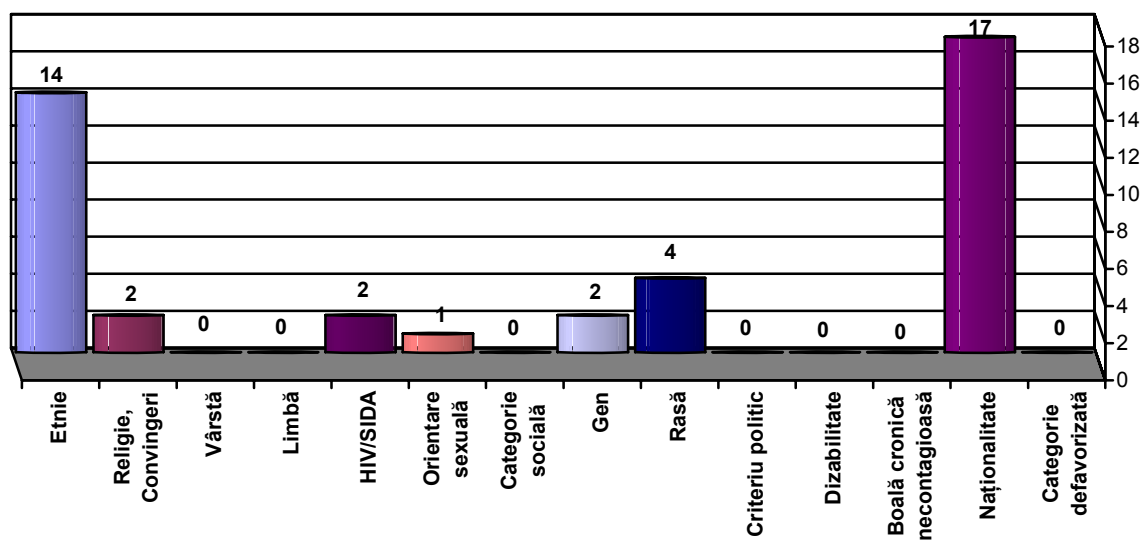
Jurnalul Național

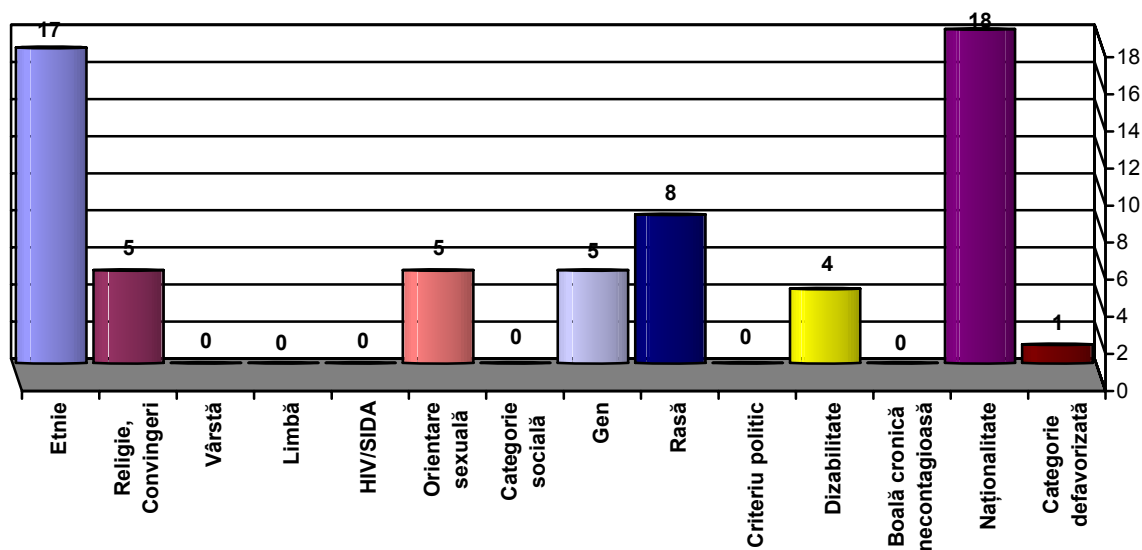
Libertatea

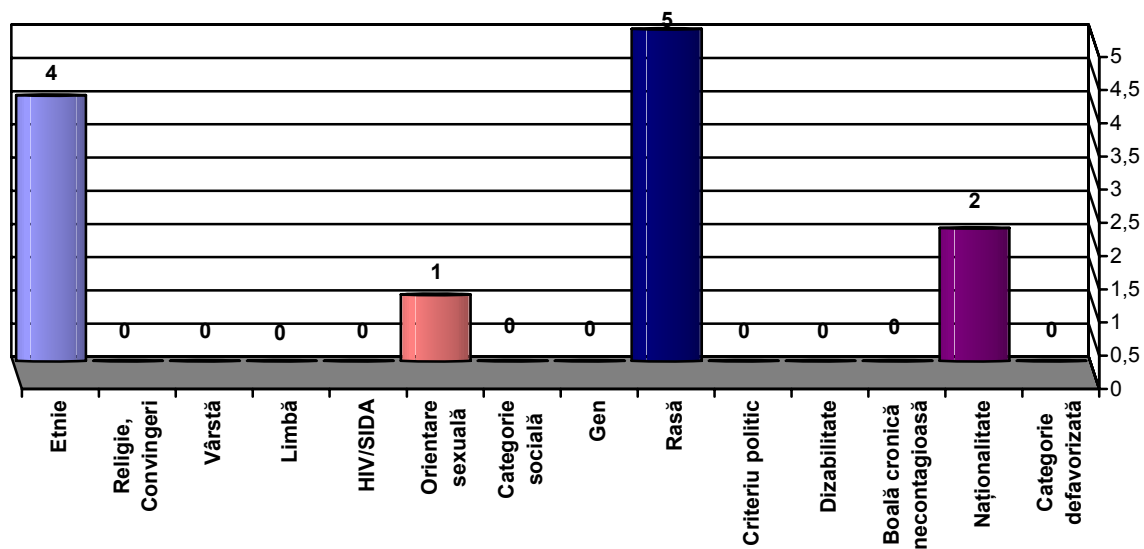
Ziua

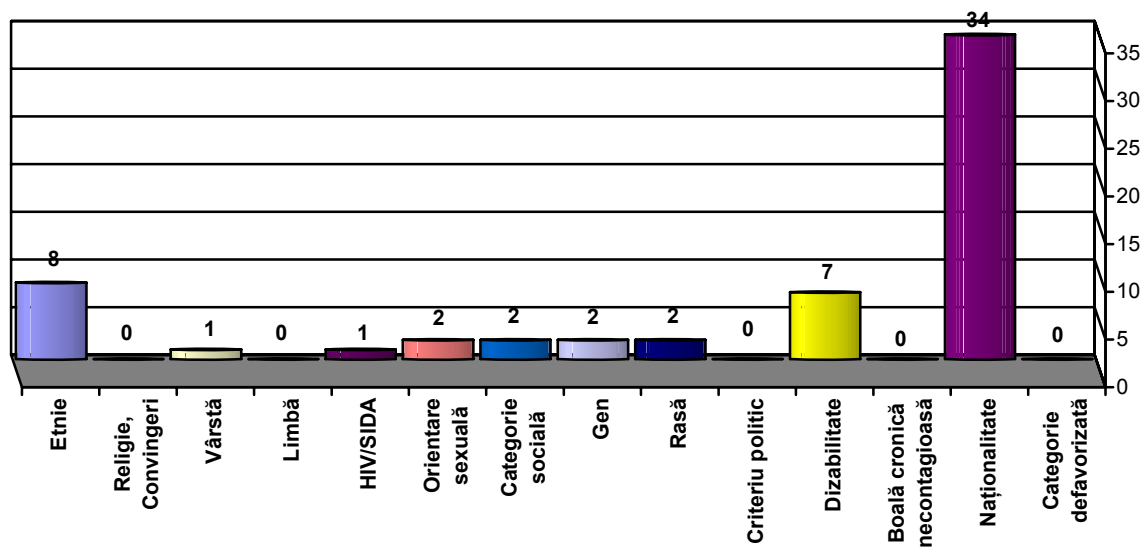
Cotidianul

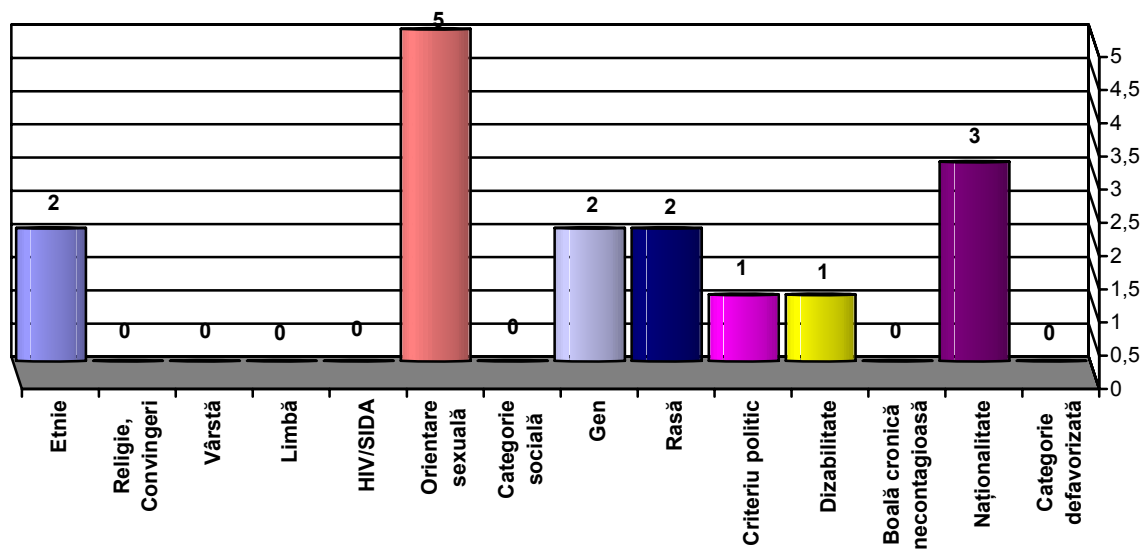
Gazeta Sporturilor

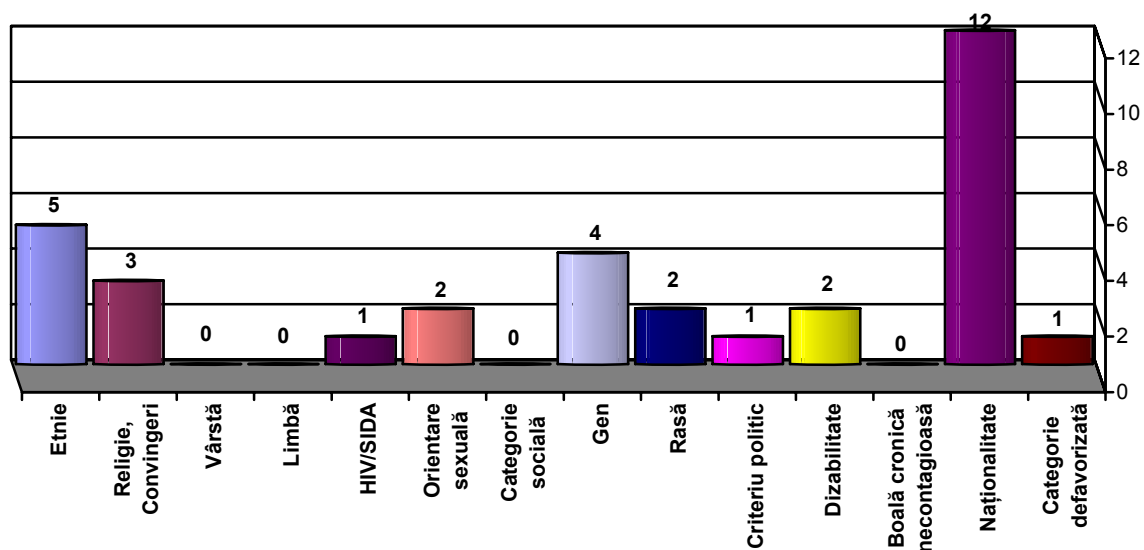
Curentul

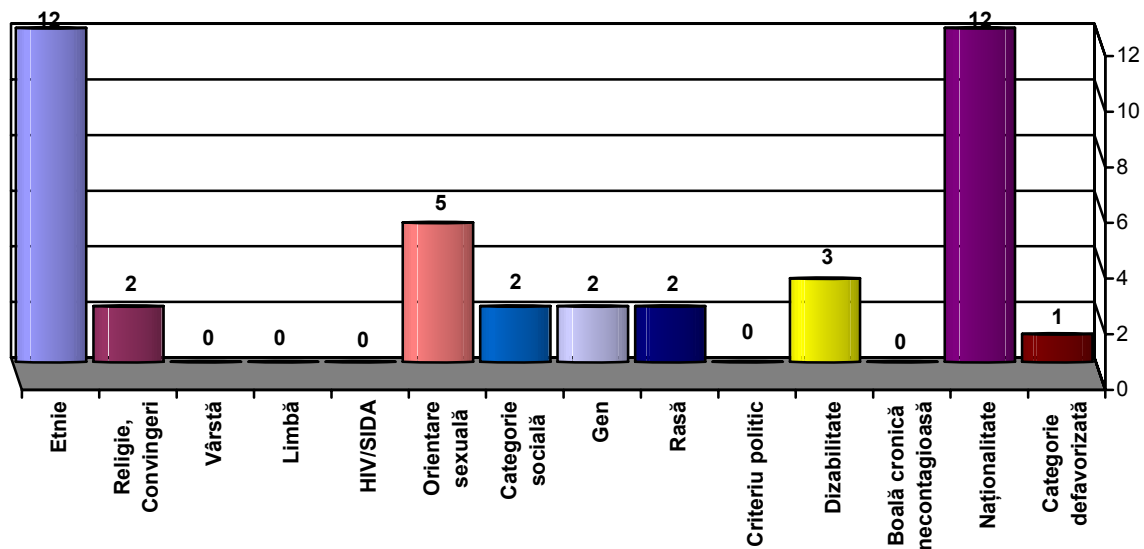
Atac

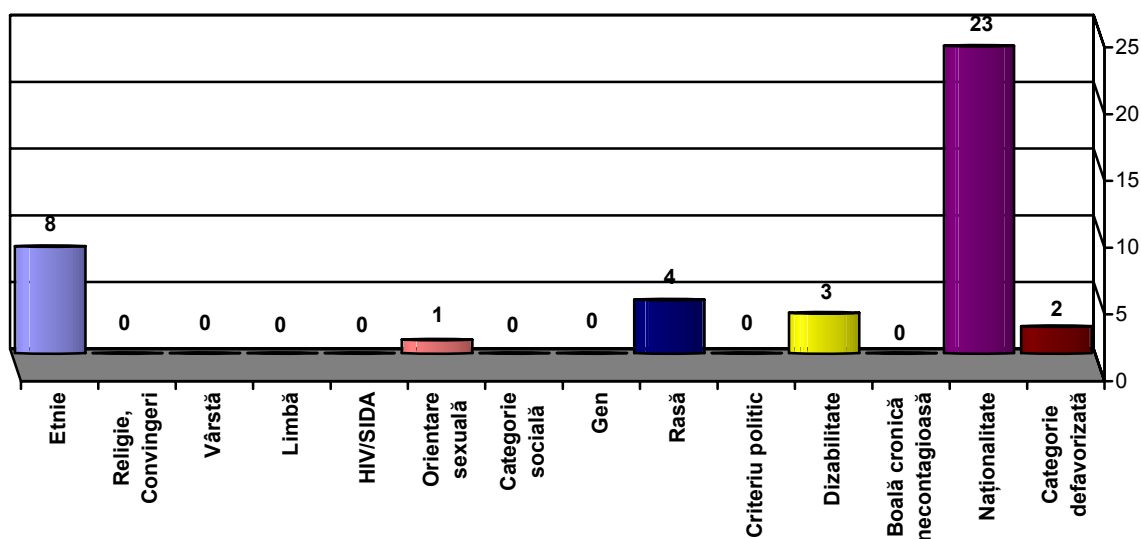
Averea

Gândul

Gardianul

CONCLUZII

În intervalul analizat, se poate aprecia că imaginea instituțională publică a CNCD a căpătat consistență și în palierul de prevenire, cel de sancționare păstrându-și ca tendință generală aceiași parametri.

Activitatea de prevenire și combatere a discriminării a fost vizibilă, ziarele fiind receptive la activitățile Consiliului: *campania de vopsire a lozincilor discriminatorii* de pe pereții clădirilor din București – acțiune desfășurată de CNCD în două etape și la care au participat personalități publice recunoscute pentru promovarea drepturilor omului, principiului egalității între cetățeni, reprezentanți ai ambasadelor din România; festivalul *diversFEST 2005* – evenimentul aflat la a II a ediție s-a derulat în mai multe locații din București, în cadrul acestuia s-au desfășurat pe parcursul mai multor zile, evenimente de informare, manifestări culturale, conferințe, dezbateri, concursuri, precum rulara unor filme cu tematică privind respectarea drepturilor omului, reprezentarea unor piese de teatru, un târg de prezentare a organizațiilor neguvernamentale din domeniul drepturilor omului. În cadrul festivalului, Ambasada Țărilor de Jos din România a prezentat cartea pentru copii „Brotac și străinul”, cu conținut educativ privind respectarea drepturilor omului, toleranța și egalitatea între toți cetățenii. De asemenea, în Grădina Cișmigiu a fost amplasat un cort de informare a cetățenilor privind drepturile omului; implicarea CNCD în grupul de lucru constituit pentru implementarea unor măsuri afirmative, politici publice de prevenire a conflictului petrecut în anul 1992 la Hădăreni ; desfășurarea de către CNCD a campaniei de prevenire a

incidentelor rasiste în fotbal în colaborare cu UEFA, rețeaua FARE și cu sprijinul FRF denumită „*Uniți împotriva discriminării*” în cadrul „Săptămânii de acțiune împotriva rasismului în fotbal”. Sub egida acestui eveniment, CNCD a organizat un mini – turneu de fotbal în sală la care au participat echipele de fotbal ale Camerei Deputaților, jurnaliștilor, organizația neguvernamentală Romani CRISS ce activează în interesul cetățenilor de etnie romă și cea a CNCD.

Din raportul de monitorizare a presei în perioada menționată, s-a constatat că evenimentele desfășurate de CNCD s-au bucurat de o receptivitate bună și foarte bună din partea ziarelor, acest lucru concretizându-se într-un număr mare de articole neutre sau pozitive.

Activitatea de sancționare a CNCD a continuat să fie vizibilă, existând acțiuni clare de sancționare, reflectate în presă și care s-au bucurat de o bună vizibilitate: sancționarea primarului orașului Miercurea – Ciuc, a liderului PRM Corneliu Vadim Tudor, autosesizarea Colegiului Director cu privire la declarațiile jucătorului de fotbal Răzvan Raț, autosesizarea cu privire la incidentele de la partida de fotbal Poli Timișoara – Steaua, petiția primită de CNCD de la Nati Meir împotriva lui Gigi Becali, sancționarea fundației „Copii sănătoși” și autosesizarea Colegiului Director cu privire la incidentele de la partida de fotbal Rapid – Steaua. De asemenea, au fost ecouri în presă la acțiunile anterioare de sancționare ale Colegiului Director al CNCD.

Se remarcă echilibrarea balanței între cele două activități conexe ale CNCD, cea de prevenire și cea de sancționare precum și creșterea notorietății instituției, fiind recunoscută pentru activitatea de sancționare și prevenire a acțiunilor de discriminare din fotbal.

De asemenea, monitorizarea presei în perioada iulie-noiembrie 2005 relevă faptul că articolele pe criteriul naționalitate și pe cel al etniei sunt cele mai frecvente, fiind preferate de cotidiene. Frecvența articolelor pe problematica naționalității se explică prin prezența dezbatelor în mod constant și în număr mare în principal pe proiectul de lege al statutului minorităților naționale iar cel pe criteriul etnic datorită importanței pe care o acordă instituțiile statului problematicei romilor, prin politicile publice și măsurile afirmative în domeniul educației, muncii și sănătății. Se remarcă menținerea în atenție a celor două criterii pe parcursul tuturor lunilor monitorizate, fără excepție.